

Bærum. 14. april 2020

INNSPILL TIL SAMARBEIDSSTRATEGIEN FOR BARN I LAVINNTEKTSFAMILIER

Kommunale/bydelenes støtteordninger for å få fler barn inn i idretten er for ulike. Byråkratiske søknadsprosesser og krav om samtykke fra foreldrene, etc. gjør det vanskelig å søke og virker stigmatiserende.

Zuccarellostiftelsen ble etablert i 2016 med den visjonen om at *ingen barn i Norge skal stå på sidelinjen*. Zuccarellostiftelsen gir støtte til klubber og lag, men også enkeltindivider, slik at barn og unge opp til 25 år kan få drive med idrett og fysisk aktivitet, uavhengig barriere. Barrierene barn møter som stopper dem i å drive med idrett er bl.a. geografisk bosted, nedsatt funksjonsevne, familieøkonomi, familiens ressurser, tid, alder og kjønn. Allikevel, stort sett dreier det seg om økonomi.

Min bakgrunn som daglig leder i Zuccarellostiftelsen har gitt meg kjennskap til utfordringene for hundrevis av idrettsklubber og -lag over hele landet. Utfordringene rundt det å inkludere flest mulig barn som har lyst til å delta i idrettsaktiviteter, uansett økonomisk bakgrunn, uten at det går utover 1) prisenivået til de medlemmene som *kan* betale, eller 2) tilbudet som kan gis fra idrettsklubbene.

«Våre barn og unge skal få et like godt aktivitetstilbud som før koronavirusutbruddet.»

Dette sier Berit Kjøll, presidenten i Norges Idrettsforbund. Det tror jeg også, da det er en fantastisk dugnad der ute nå for å få idretten kjapt på beina igjen når smittetiltakene tillater det. Nå stiller vi oss faktisk spørsmålet: «hvordan kan enda flere barn/ungdom som tidligere ikke har kunnet delta i breddeidretten pga økonomi få tilgang til et like godt aktivitetstilbud som de familiene som kan betale?» Og hvordan kan støtteordningene som finnes for å øke inkludering i breddeidretten treffe de som trenger det mest post-koronavirus?

Fritidserklæringen

Regjeringen signerte i 2016 den såkalte Fritidserklæringen som har som mål at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet sammen med andre barn. Derfor er det også bevilget store summer til dette formålet. Dette forvaltes av BUFDIR gjennom forskjellige tilskuddsordninger, NIF, kommunene selv, NAV, med mer. Hver ordning har sine premisser, tidsfrister og formål. Det kan være utfordrende å sette seg inn i, og å søke om midler, spesielt når frivilligheten står i sentrum slik som i idretten. Det er de klubbene med allerede god økonomi og som kanskje har ansatt en daglig leder, som muligens har ressurser til å konseptualisere tiltak og fylle ut omfattende søknader.

En spesifikk utfordring vedrørende den ene tilskuddsordningen (300MNOK) fra BUFDIR: «Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge (tidligere

Inkludering av barn i lavinntektsfamilier)» er at den ikke støtter treningsavgifter. Treningsavgifter utgjør en stor andel av de årlige utgiftene for barn i organisert idrett, og det er der skoen trykker for mange familier med lavinntekt.

Det er ganske mye penger i omløp rettet mot å få flest mulig barn og unge inn i breddeidretten, men tilbakemeldingene vi får fra klubber over hele landet og innen mange idrettsgrener tyder på at det er for kronglete og byråkratisk lagt opp. La oss ta et eksempel:

Senest i Zuccarellostiftelsens siste søknadsrunde, mottok vi en søknad fra en ansatt i et idrettslag i én bydel (Oslo), pva en utøver med dårlig økonomi tilhørende en annen bydel. Dette fordi tilgjengelige midler i én bydel kun er tilgjengelige for idrettslag med utøvere fra samme bydel. Man må altså ha bostedsadresse i samme bydel man driver med idrett i for å kvalifisere for støtte til treningsavgift. Tar du Oslo med 15 bydeler, er dette svært utfordrende. Spesielt innen idretter med få anlegg, som f eks ishockey. Attpåtil, det å være foresatt og å finne ut av dette er svært ressurskrevende, til og med for idretten selv.

De stedene det fungerer best med de eksisterende tilskuddsordninger er ofte veldig lokale idrettslag som kjenner barn og foreldre godt – det er altså veldig personavhengig de som jobber i idrettslag for hvor mye overskudd de har for å bistå de utøverne som ikke har økonomi til å betale treningsavgiftene. Og da snakker vi kun om de utøverne som er påmeldt et idrettslag, men ikke om de som står på sidelinjen og ser på. Det er selvsagt mye tabu rundt det å være fattig i verdens rikeste land, så mange ønsker ikke å kontakte idrettsklubb med denne konkrete utfordringen, og starter derfor aldri med organisert idrett.

Nyere ordninger

Flere som jobber i regjeringen og de aktuelle departementene roser det såkalte *Fritidskortet*, eller aktivitetskort: som dekker utgifter til f.eks. museum, svømmehaller, samt støtte til treningsavgift for breddeidrett. Utfordringen her er at beløpet som er satt av til treningsavgift er for lite (kr 1000-2000). Da løper man en risiko at idrettsklubbene vil utvikle et såkalt basistilbud som inkluderer én trening i uka og én kamp i helgen. Vil man trene mer, så må man betale mer, noe mange familier faktisk vil og kan. Dette kan da føre til enda mer classeskille i idretten. NIF har lenge snakket om utfordringer med et classeskille i idretten mtp barnas *idrettsutstyr*, men vi kan muligens også forvente oss et classeskille mtp treningstilbud.

Muligheter fremover

I Zuccarellostiftelsen vurderer vi søknader for å støtte enkeltindivider, og slike tildelinger vurderes ut i fra den enkelte søknaden (fritekst), samt en samtale med søker per telefon og eventuelle skriftlige suppleringer. Vi betaler treningsavgifter, eller andre faste eller variable utgifter inkludert utstyr, mot faktura/kvittering. Dette fungerer godt i et tillitsbasert samfunn. Vi ser riktignok at vi ikke mottar like mange søknader fra foreldre med minoritetsbakgrunn. Av de søknadene vi har støttet der

utøver har minoritetsbakgrunn og økonomi som en barriere, er det nesten alltid lagleder eller en representant for et lag som sender en søknad på vegne av medlemmet. BUFDIR har dokumentert at over halvparten av barn som lever i husholdninger med lavinntekt, har minoritetsbakgrunn, så hvorfor får vi ikke flere søknader fra foresatte med innvandrerbakgrunn? Det kan være forskjellige årsaker til det, men jeg tror derfor at en ordning for å få flest mulig barn og unge med innvandrerbakgrunn inn i organisert idrett, så må nettverket rundt ha mulighet til å påmelde et barn i samråd med barnet. Det kan for eksempel være skolen.

Skolen er noe alle barna har til felles, og AKS (SFO) har oversikt over hvem som betaler hva innen 1.-4 klasse. De kan tipse foreldre eller hjelpe med å søke på det som kunne vært en nasjonal tilskuddsordning, eller i de større byene – en regional støtteordning som i hvert fall omfatter alle bydelene i samme ordning. En del av problemet i dag er jo at en skole i for eksempel Oslo kan ha elever fra flere bydeler – og dermed vil ikke skolene kunne hjelpe til fordi det vil være skjev fordeling på hvem de kan hjelpe og ikke hjelpe avhengig bostedsadresse.

Da må det finnes en nasjonal/regional støtteordning som er tilgjengelig og enkel å håndtere for 1) medlemmet (foresatt), 2) klubb/lag og 3) kontaktpunkt for ordning.

I Oslo burde en slik ordning vært felles for hele byen – med samme kontaktperson for bydelene og også sentralt for alle bydelene som alle, både foreldre og ansatte/frivillige i idretten kan forholde seg til. Man bør samle alle tilgjengelige midler i ett system, hvor man også har en overordnet person som leder dette arbeidet. Det ansvaret bør muligens ligge i byrådet eller kommunene.

Mange klubber søker Zuccarellostiftelsen om støtte til en «sosialkasse» for å dekke utgifter for de som ikke har mulighet til det. Dette ligner den ordningen med bufferkonto som Idrettskretsen i Oslo har startet å innføre. Dette kan være en del av en slik nasjonal støtteordning som da tar for seg de barna/ungdommene som allerede er aktive i en klubb. Men nå haster det å få med de som står på utsiden, og da må de tilgjengelige ordningene forenkles slik at de blir tilgjengelige for de som trenger det mest.

Zuccarellostiftelsen takker for muligheten til å komme med innspill til samarbeidsstrategien for barn i lavinntektsfamilier, og utdyper gjerne om ønskelig.

Med vennlig hilsen, Zuccarellostiftelsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kristine Alcocer-Lind', written in a cursive style.

Kristine Alcocer-Lind
Daglig leder